

Vedoucí projektu: Doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer

Autor, diplomant: Bc. Tadeáš Kopča

Název diplomové práce: rekonstrukce objektu bývalé přádelny v Železném Brodě

Ambiciózní urbanistická školní diplomová práce zpracovávaná kolegou Tadeáše Kopči v atelieru formuje novou čtvrť města Železného Brodu. V místech bývalého areálu textilní výroby na uměle vytvořeném ostrově s místním názvem „Na Poříčí“ by v meandru řeky Jizery měla vzniknout rozsáhlá čtvrť kombinující bydlení a různou občanskou vybavenost. Urbanistický koncept počítá s rekonstrukcí dochovaných historicky a stavebně hodnotných budov bývalé továrny a jejich doplněním strukturou novou.

Student Tadeáš Kopča si jako zadání diplomové práce (v návaznosti na zmíněný urbanistický projekt) zvolil znovuvyužití zchátralého objektu bývalé přádelny v těžišti ostrova a kontaktu s umělým vodním náhonem. Důležitou součástí analytické fáze projektu bylo hledání vhodného funkčního využití. Student komplexně zhodnotil dostupné informace o potřebách sídla a navrhl pro objekt veřejně prospěšné funkce. Centrální poloha v rámci nové čtvrti a bezproblémové dopravní napojení objektu vskutku předurčují k využití pro občanské vybavení.

Autor se vypořádal s historickým odkazem profesionálně. Zvolil přehledný koncept příčného dělení objektu na více segmentů s velkoprostorovou sportovní halou v jeho středu. Původní esteticky hodnotnou filigránskou nosnou konstrukci – litinové sloupky s tvarovanou hlavicí i patkou – zachovává. Sloupořadí ustoupilo pouze centrální sportovní hale, kde bylo nahrazeno dodatečnými příhradovými střešními nosníky. Celkově je transformace původních halových prostor výroby na nové provozy s volným půdorysem velmi zdařilá. Kombinace subtilních litinových sloupů v centru s masivní obvodovou cihelnou zdí je formálně vděčná a autor ji správně zvýrazňuje. Trochu překvapivé je pro mě pokrytí nové podsazené stropní konstrukce ve sportovní hale plátnem. Přínos tohoto řešení pro mě není zřejmý. Rozptýleného světla přicházejícího ze střechy by bylo možné dosáhnout i prosklením (striktně) severních sklonů střešní lomenice. Vzhledem k tomu, že celá jižní fasáda tělocvičny je perforovaná, je představa čistě rozptýleného denního světla nereálná. Podvěšené plátno by mimojiné přinášelo i obtížnou údržbu. Navíc jinde autor nosnou kovovou konstrukci ponechává v interieru záměrně viditelnou, ve sportovní hale se tedy tento charakteristický prvek ztrácí ze zřetele a pozorovatel nenachází náhradu. Idea transformace původních nosných sloupů do elegantní stropní subkonstrukce mi však přijde velice zajímavá.

Organizací dispozic autor vyzdvihuje halový charakter stavby. Hlavním geometrickým principem je kruh se středem v bodě nosného rastru. Autor se zvolenému principu podřizuje i v místech, kde důsledné dodržení výtvarné, možná až grafické konzistence přináší prostorové obtížnosti, např. v zázemí restaurace. Geometrickou výlučností středové partie půdorysu je autor nucen umístit nezbytné doplňkové prostory (WC, šatny, přádelnu, kompresor, atd) striktně na fasádu objektu. Toto trochu nečekané uspořádání dispozice chápu jako výsledek vnitřního nutkání osvobodit vizuálně atraktivní hru sloupů a jejich prstenců.

Drobné korekce, jako například nutné doplnění uzavřených dostatečně dimenzovaných skladových prostor v části hašičské zbrojnice, sklad sportovních potřeb, správná návaznost točitého schodiště v patře, snadnější přístup do šaten fitness sloužící zároveň sportovní hale by autor jistě dořešil v dalších fázích projektu.

Autor užívá graficky přesvědčivou, až příliš úspornou formu prezentace. Trochu neobratné mi připadá dělení prezentace do tří částí s použitím vždy stejných opakujících se výkresů. Jediná změna nastává logicky v příčném řezu, který se liší dle segmentů. Opakování stejných výkresů ale i perspektiv je zbytečné. Naopak práce vykazuje některé formální nedostatky (chybí název, školní atelier, popisy a zdroje historických fotografií a další).

Z exteriéru autor rekonstruuje původní tři fasády bez tvarových změn, pouze si dovolil vynechat původní členění oken. Dobová fotografie přádelny není součástí prezentace, ale dle fotografie sousedního objektu v areálu lze usuzovat, že původní okna členění měla, nejpravděpodobněji do T. Osobně si myslím, že původním stavem inspirované členění provedení oken by výrazu pomohlo. Podobně je to s barevným řešením fasád. V historické fotografii je vidět dvoubarevnost sousedních budov. Plastické fasádní prvky jsou zvýrazněny tmavším odstínem.

Obecně si myslím, že pečlivější studium původního stavu respektive dobových výkresů a fotografií by nový návrh obohatilo. V případě rekonstrukce podobně významné stavby je to nutnost. Přínosné by také bylo archivní plány zařadit do prezentace diplomního projektu.

Poslední čtvrtou stěnu budovy si autor z důvodu vynucených změn ve fasádních otvorech dovolil pojednat zcela nově. Kladně hodnotím odvahu k autorskému dotvoření původního výrazu. Kompozičně je nové průčelí vytříbené, ale problematické se mi zdá materiálové odlišení a tím vznikající styk „nového a starého“ na nároží. Z hlediska vnímání hmoty je toto řešení nešťastné. Příjemně masivní původní obvodové zdi ztrácí svou hmotnost a získávají kulisový charakter.

Oponenturu zpracoval: ing. arch. Jan Alinče

Datum: červen 2017